

Perspectiefnota

2022 – 2027

INHOUD

I. INLEIDING.....	2
II. BELEIDSONTWIKKELINGEN.....	4
III. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN.....	12
IV. CORONABEGROTING.....	27

Perspectiefnota 2022 - 2027

I. INLEIDING

De perspectiefnota 2022-2027 is de opmaat naar de meerjarenbegroting 2023-2027 en bijstelling van de lopende begroting 2022.

Vorig jaar zijn er stevige keuzes gemaakt om de financiële situatie van de gemeente Papendrecht te stabiliseren. De grootste uitdaging was het vinden van balans tussen het nemen van ingrijpende maatregelen en het behouden van de voorzieningen van onze Papendrechtse samenleving waarin het fijn wonen, werken en recreëren is. We hebben ombuigingen doorgevoerd inclusief extra verhoging van de lokale lasten. Daarmee zijn we in staat geweest de basis maatschappelijke infrastructuur (zowel in het sociale als het fysieke domein) te behouden.

Ook voor de komende jaren blijft het financieel perspectief om aandacht vragen en zullen mogelijk ombuigingen nodig zijn. We kennen een aantal mooie positieve ontwikkelingen, maar daarnaast ook grote onzekerheid. Positief zijn de goede economische groei in Nederland, de veerkrachtige Nederlandse economie, de lage werkloosheid en de algemene uitkering die zich gedurende de nieuwe landelijke coalitieperiode gunstig ontwikkelt. Aan de andere kant zijn er gebeurtenissen die onzekerheden met zich meebrengen. We hebben onder andere te maken met forse prijsstijgingen vanwege de coronacrisis en de oorlog in Oekraïne. Een forse investering in de huisvesting van de VO-scholen en die van het primair onderwijs ligt voor. We hebben nog steeds te maken met stijgende kosten van Jeugdzorg en een minder stabiele ontwikkeling van overige lasten binnen het sociaal domein (denk daarbij aan schuldhulpverlening, minimabeleid, participatiewet en WMO). In het fysieke domein vraagt het kwalitatief op peil houden van de openbare ruimte de nodige aandacht (ook financieel), ontstaan mogelijk hogere kosten vanwege de energietransitie en duurzaamheid en zullen we blijvend moeten investeren in een goede dienstverlenende organisatie in een zeer krappe arbeidsmarkt. Met name dat laatste zal de kosten van de ambtelijke organisatie hoger maken. We moeten medewerkers boeien, maar vooral ook binden. Daarnaast verwachten we dat het inhuurpercentage eerder omhoog zal gaan dan omlaag.

Al blijft ver vooruitkijken lastig, de kernboodschap is en blijft dat we verantwoordelijkheid blijven nemen om de voorzieningen van de Papendrechtse samenleving te behouden en daarbij keuzes maken die daartoe bijdragen. Dit alles vanuit het perspectief van een meerjarig financieel gezonde gemeente. Pas dan werken we aan een goede stabiele toekomst voor iedereen binnen Papendrecht.

Op dit moment zijn de uitgangspunten van het bestuursakkoord nog niet bekend. Naar verwachting zal dit akkoord ook in de financiële vertaling gevolgen hebben. Op het moment dat de gevolgen inzichtelijk zijn, zullen deze verwerkt worden in de financiële documenten.

Naast simpelweg de praktische uitwerking vraagt dit ook om een zodanige informatievoorziening dat ook tijdig inzicht ontstaat en er voldoende tijd is om met elkaar de juiste keuzes te maken. Wij gaan werken aan een vernieuwing van de P&C – cyclus waaronder ook het werken met enkele streefwaarden. We willen kiezen voor een duidelijke programmering die onafhankelijk is van het bestuursakkoord en waardoor op basis van trendontwikkelingen de juiste sturing en toekomstige inschattingen mogelijk zijn. De inbreng van de gemeenteraad is daarbij essentieel.

In hoofdstuk II gaan we nader in op de beleidsontwikkeling, waarna in hoofdstuk III de financiële ontwikkelingen en bijstelling van de investeringen aan de orde komen. Tenslotte staan we in hoofdstuk IV kort stil bij de coronabegroting.

Financiële status op hoofdlijnen

Hieronder wordt het structureel financieel meerjarenperspectief weergegeven. Het financieel toezicht door de provincie is gebaseerd op het structureel begrotingsevenwicht. Daarom wordt het begrotingssaldo gecorrigeerd met de incidentele baten en lasten.

De financiële ontwikkelingen bevatten nu geen nieuw beleid, er is immers nog geen bestuursakkoord bij het opstellen van deze perspectiefnota. Wel is rekening gehouden met de autonome ontwikkelingen (wet- en regelgeving, aanpassing bestaand beleid aan maatschappelijke en of economische omstandigheden en verhoging rijksbijdrage voor specifieke uitgaven), de voorlopige financiële effecten van het landelijke coalitieakkoord en met de begrotingen van de verbonden partijen.

Om toe te werken naar een structureel gezonde begroting voor Papendrecht zijn er over de jaren 2021 en 2022 een groot pakket aan ombuigingen doorgevoerd. De ombuigingsresultaten zien er meerjarig als volgt uit:

Ombuigingen meerjarenperspectief	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Meerjarenbegroting 2021-2022	€ 2.060.000	€ 2.119.000	€ 2.290.000	€ 2.259.000	€ 2.259.000	€ 2.259.000	€ 2.259.000
Meerjarenbegroting 2022-2026	€ 0	€ 3.416.000	€ 3.710.000	€ 3.942.000	€ 3.905.000	€ 3.825.000	€ 3.825.000
Totaal gerealiseerde ombuigingen	€ 2.060.000	€ 5.535.000	€ 6.000.000	€ 6.201.000	€ 6.164.000	€ 6.084.000	€ 6.084.000

Mede ook vanwege de financiële doorrekening van het landelijke coalitieakkoord, de stijging van de algemene uitkering en overige financiële ontwikkelingen (zie volgend hoofdstuk) ziet het bijgewerkte meerjarenperspectief er als volgt uit:

Financieel meerjarenperspectief	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Meerjarenraming 2022-2026	€ 605.000	€ 497.000	€ -1.273.000	€ -2.714.000	€ -3.948.000	€ -3.948.000
Totaal financiële ontwikkelingen perspectiefnota	€ 1.834.500	€ 2.291.000	€ 2.933.000	€ 3.410.000	€ 1.625.500	€ -68.500
Begrotingssaldo	€ 2.439.500	€ 2.788.000	€ 1.660.000	€ 696.000	€ -2.322.500	€ -4.016.500
Incidentele lasten	€ 8.113.000	€ 655.500	€ 559.000	€ 169.000	€ 241.000	€ 200.000
Incidentele baten	€ 6.920.000	€ 422.500	€ 240.000	€ 235.000	€ 185.000	€ 185.000
Structureel begrotingssaldo	€ 3.632.500	€ 3.021.000	€ 1.979.000	€ 630.000	€ -2.266.500	€ -4.001.500

Vanaf 2026, na afloop van het landelijke coalitieakkoord, ontstaat een structureel begrotingstekort. Wanneer deze lijn zich doorzet zullen er opnieuw heroverwegingen moeten plaatsvinden.

De financiële ontwikkelingen en risico's zijn uitgewerkt in hoofdstuk III

Proces

Door het vaststellen van deze perspectiefnota stemt de raad naast budgetaanpassingen voor het lopende jaar 2022 ook in met de basisuitgangspunten voor de begroting 2023 - 2027.

II. BELEIDSONTWIKKELINGEN

In dit hoofdstuk geven wij een breder beeld van wat we het komende jaar zien aan beleidsontwikkelingen die op ons afkomen en waarop we ons moeten voorbereiden. Het is geen limitatieve opsomming, maar het betreft wel de meest relevante ontwikkelingen die nu bekend zijn.

De landelijke economische vooruitzichten

Na de coronapandemie is de oorlog in Oekraïne een nieuwe schok voor de economie. Deze opeenvolging van schokken is ongekend in aard en omvang. Dat bemoeilijkt het voorspellen van de economische impact ervan. Er tekent zich bovendien een nieuwe realiteit af met toegenomen geopolitieke onzekerheid en hoge energieprijzen. Huishoudens en bedrijven zullen zich hieraan moeten aanpassen. Dat geldt ook voor financiële instellingen, die worden geconfronteerd met snel wijzigende marktomstandigheden en nieuwe financiële en operationele risico's. Voor de overheid kan de oorlog in Oekraïne aanleiding zijn om extra bestedingen te doen, bijvoorbeeld voor defensie. Het is wel van belang dit binnen de begrotingsregels te doen. Datzelfde geldt voor maatregelen om de hoge energiekosten van huishoudens te compenseren, zoals de onlangs door het kabinet aangekondigde verlaging van de belastingen op energie en benzine en de extra tegemoetkoming voor huishoudens met een laag inkomen. Bij het compenseren voor hoge energiekosten is van belang dat de extra prikkel tot verduurzaming zo weinig mogelijk wordt verstoord, wat bij het verlagen van de accijnzen op energie bijvoorbeeld meer het geval is dan bij compensatie via lagere (inkomsten)belastingen. Westerse landen hebben zich voorgenomen om de afhankelijkheid van Russisch olie en gas zo snel mogelijk te verminderen. Dat kan worden gerealiseerd door energie-aankopen in andere landen, het aanhouden van grotere reserves en het versnellen van de energietransitie. Ook de Europese Commissie wijst op het belang van deze maatregelen in haar recent gepubliceerde energieplan. Door deze maatregelen op Europees niveau te implementeren wordt de energievoorziening minder afhankelijk van geopolitieke risico's. De transitie naar duurzame energie is daarbij het meest toekomstbestendige alternatief

Door het Centraal Plan Bureau (CPB) wordt niet langer uitgegaan van permanente macro-economische schade door corona. Aanvankelijk werd, in lijn met eerdere schokken van deze omvang, verwacht dat de pandemie het economische groeipad permanent naar een lager niveau zou schuiven, vooral als gevolg van gemiste investeringen in (menselijk) kapitaal. Het CPB gaat er nu – net als internationale instituten als het IMF – van uit dat de economie weer op het structurele groeipad van vóór de coronapandemie terechtkomt. Onderliggend kan de coronapandemie overigens wel degelijk belangrijke economische effecten hebben, zoals verschuivingen in sectorstructuur door versnelde digitalisering en verminderde investeringskracht in getroffen sectoren door aangetaste buffers.

Het CPB voorziet in 2022 en in 2023 een economische groei van 3,6% en 1,7% met een nog steeds krappe arbeidsmarkt. Het krachtige herstel in 2021 is statistisch ook nog terug te zien in het jaarcijfer van 2022. Alle bestedingscategorieën dragen bij aan het herstel, de consumptie en de uitvoer leveren de grootste bijdrage. De groei wordt de komende jaren ook aangejaagd door de extra bestedingen uit het landelijke coalitieakkoord en bedraagt gemiddeld over de kabinetsperiode 2,3%. De arbeidsmarkt is mede als gevolg van het steunbeleid gedurende de krimp in 2020 en het herstel in 2021 zeer krap gebleven en zal dat de komende jaren blijven. De werkloosheid loopt slechts licht op tot 4,3% in 2023.

De financiële positie van de gemeenten in Nederland en coalitieakkoord.

In een eerste reactie van de VNG op het nieuwe regeerakkoord sprak de VNG van een valse start van het nieuwe kabinet. Tijdens het rondetafelgesprek op 23 maart jl. hebben de gemeentelijke vertegenwoordigers nadrukkelijk gewezen op de schrale financiële positie van gemeenten vanwege het kabinetsbeleid, daarin bijgevalen door het IPO. Het is goed te bedenken dat het om veel meer gaat dan gemeenten die problemen hebben met hun begrotingen. Het gaat erom dat gemeenten niet meer in staat zijn hun bijdrage te leveren aan het oplossen van maatschappelijke problemen voor hun inwoners. Inwoners die te maken krijgen met zaken als krapte op de huizenmarkt, een kostbare omschakeling naar andere energiebronnen, oplopende inflatie, toenemende ongelijkheid en een steeds krappere voorzieningenniveau. De VNG stelt om dit soort zaken voor inwoners op te kunnen lossen dat we als één overheid samen aan de slag moeten. Gemeenten moeten het rijk kunnen vertrouwen dat het de financiële middelen ter beschikking stelt voor de langjarige investeringen om zo'n aanpak mogelijk te maken. De manier waarop rijk en gemeenten corona en de opvang van

Oekraïense vluchtelingen hanteren, laat zien dat het kan. De gemeentelijke zorgen komen voort uit het feit dat de beleidsvoornemens van het nieuwe kabinet stevige negatieve gevolgen hebben voor de financiële en bestuurlijke positie van gemeenten. We noemen onder anderen:

- Dat het kabinet afspraken over de normering (Samen trap op en af) steeds meer loslaat. Te denken valt daarbij aan het niet meenemen van Rijksuitgaven in het accres (volume groei als gevolg van loon – en prijsstijgingen) van het gemeentefonds ter grootte van € 2 miljard van de motie-Hermans (verhuurdersheffing verlagen, extra salaris primair onderwijs, onderhoudsachterstanden defensie wegwerken, versterking veiligheid en handhaving etc.) en de budgetten die ondergebracht worden in het Nationaal Groei Fonds, het Klimaatfonds en het Stikstoffonds.
- Het kabinet haalt voor het Volkshuisvestingsfonds en de Woningbouwimpuls het budget uit het Gemeentefonds. Een sigaar uit eigen doos, waar ook nog eens cofinanciering bij komt kijken.
- Door de extra middelen voor Jeugd tot en met 2025 lijkt het accres heel fors deze kabinetsperiode maar is netto feitelijk alleen toereikend voor de loon- en prijsontwikkelingen. Als je dat verrekent blijft er vrijwel niets over voor nieuw beleid van gemeenten.
- Het kabinet heeft eenzijdig de uitspraak in de arbitrageprocedure Jeugdzorg naast zich neergelegd. De uitspraak bevatte namelijk de afspraak om één miljard aan kostenbesparingen te realiseren tussen nu en 2028; dat is opgepakt in het overleg over de hervormingsagenda. Daar hebben gemeenten en jeugdzorgpartijen zich aan gecommitteerd. De kabinetsbeslissing om in 2024 daar nog eens € 100 miljoen van af te halen en vanaf 2025 structureel € 500 miljoen, betekent de facto een nietigverklaring van de uitspraak van de arbitragecommissie. Dit was voor de VNG in januari 2022 de reden het overleg over de hervormingsagenda te beëindigen. De VNG heeft gesteld dat voordat er verder wordt gepraat over de hervormingsagenda de € 500 miljoen van tafel moet. Het kabinet houdt nog steeds vast aan de bezuiniging maar wil wel zoeken naar andere mogelijkheden waarbij te denken is aan de invoering van een eigen bijdrage.
- De opschalingskorting (korting algemene uitkering i.v.m. bezuinigingen Rijk) is slechts bevroren voor deze kabinetsperiode maar staat na 2026 weer voor € 975 miljoen in de boeken.
- Door het kabinet wordt vanaf 2026 eenzijdig voorgesteld het accres vast te zetten op een vast bedrag van € 1 miljard voor Gemeente-, Provincie- en BTW Compensatiefonds samen. Voor gemeenten betekent dat € 840 miljoen. Het is ook een eenzijdige beëindiging van de 'trap op trap af'- systematiek en dat is, op zijn zachtst gezegd, een aantasting van de interbestuurlijke verhoudingen.

Al met al betekent de som van deze kabinetsvoornemens dat gemeenten geconfronteerd zullen worden met een enorme terugval aan inkomsten vanaf 2026. Dit geeft druk en onzekerheid op o.a. meerjaren-investeringen en structurele uitgaven.

We moeten rekening houden in de meerjarenbegroting met een scherpe afname van onze inkomsten vanaf 2026. Dit betekent dat we nauwlettend het financieel meerjarenperspectief moeten monitoren en tijdig maatregelen moeten nemen.

Van rijkszijde wordt ook gedacht aan vergroting van het lokale belastinggebied. Maar dat kan alleen werken als de financiële verhouding tussen rijk en gemeenten op orde is om hun huidige taken uit te kunnen voeren, en dat is ze nu niet. Het lokale belastinggebied dient daarbij alleen gebruikt te worden voor gemeentelijk beleid, niet als financieringsbron voor rijksbeleid. De VNG stelt daarbij als uitgangspunt dat het decentrale belastinggebied alleen kan worden vergroot onder gelijktijdige verlaging van rijksbelastingen.

Kortom de gemeenten dreigen, zo stelt de VNG, de komende jaren verder op slot te gaan.

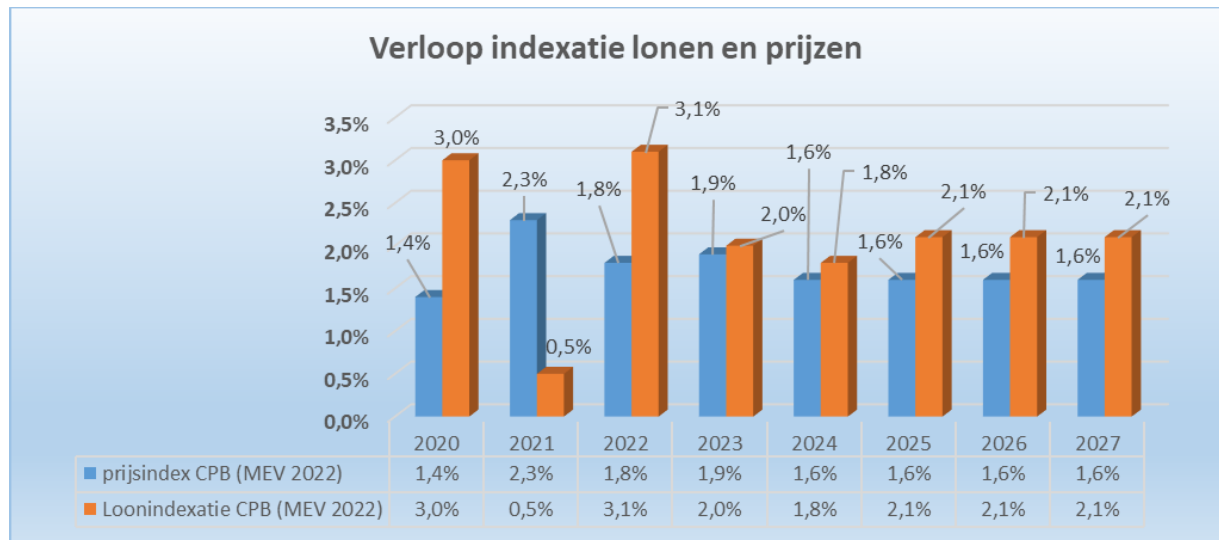
Inzet is altijd geweest te werken aan evenwichtige bestuurlijke en financiële verhoudingen. Het rijk lijkt nu precies de andere kant op te bewegen. Het belang van evenwichtige bestuurlijke en financiële verhoudingen wordt onder meer ook gezien door de Raad van State (voorlichting over de interbestuurlijke verhoudingen) en de Raad voor het Openbaar Bestuur (advies 'Rust-reinheid-regelmaat', maart 2021).

Goede interbestuurlijke verhoudingen tussen de overheden, een stabiele financiering en een sterk binnenlands bestuur zijn essentieel om de opgaven goed aan te kunnen. De minister van BZK wil dit

bereiken met een Uitvoeringstoets Decentrale Overheden, zo nodig een medeondertekening van wetsvoorstellen die medeoverheden raken en een stabielere financiering van medeoverheden. De VNG vindt het essentieel dat hier snel meer duidelijkheid over komt, zodat we nieuwe afspraken met de rijksoverheid kunnen maken.

Inflatiecijfer

Een belangrijke pijler voor de economie is de inflatie. Wij hanteren hiervoor de consumenten prijsindex (cpi) en de Prijs overheidsconsumptie, beloning medewerkers uit de septembercirculaire 2021. Het verloop voor de komende jaren laat het volgende beeld zien.

Uitgangspunten loon- en prijsstijging 2022 - 2026

Begrotingspost	2023	2024	2025	2026	2027
Exploitatiebudgetten ¹⁾	1,9%	1,6%	1,6%	1,6%	1,6%
Loonontwikkeling ²⁾	2,0%	1,8%	2,1%	2,1%	2,1%
Verbonden partijen ³⁾	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%

1) spt-circulaire 2021 Consumentenprijsindex (cpi)

2) Spt.-circulaire 2021 Prijs overheidsconsumptie, beloning medewerkers

3) Gekozen voor een gemiddeld percentage i.v.m. verscheidenheid in verbonden partijen

De bovenstaande inflatiecijfers hanteren we structureel voor de meerjarenbegroting 2023-2027. Het Rijk rekent hier immers ook mee, wat in feite ook de reële inflatieverwachting zou moeten zijn. Echter we moeten ons ook realiseren dat de werkelijkheid op dit moment anders is. Met name door exogene factoren (corona en Oekraïne) zien we forse prijsstijgingen bij o.a. materialen en energie. En die prijs krijgen we uiteraard doorbelast in de opdrachten die we laten uitvoeren. Om die reden wordt er een voorstel gedaan om extra middelen beschikbaar te stellen als stelpost. Daarnaast zullen we blijven kijken of activiteiten en investeringen nodig zijn, verantwoord uitgesteld kunnen worden of naar beneden kunnen worden bijgesteld.

Opvang Oekraïners

Op 7 maart 2022 heeft het Veiligheidsberaad ingestemd met de opdracht van het kabinet om via de voorzitters van de veiligheidsregio's de gemeenten te verzoeken opvang op te zetten en te beheren voor vluchtelingen uit Oekraïne. Het gaat landelijk om 50.000 opvangplekken. De aanpak om in totaal 2.000 vluchtelingen op te vangen in onze omgeving wordt regionaal gecoördineerd door de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHJ). De kosten die hiermee gemoeid zijn zullen impact hebben op de begroting, al staat er wel financiële compensatie van het Rijk tegenover. Daar waar het rijk onvoldoende bijspringt zal regionaal bekeken worden hoe niet vergoede kosten door het rijk onder de deelnemende gemeenten wordt verrekend. Immers er is sprake van een regionale opgave. De uitgaven voor Papendrecht gaan nu oplopen door inhuur van locatiemanagers en een projectleider. Daarnaast zullen de kosten die eerst door de VRZHJ zijn betaald verrekend gaan worden. Wanneer

regionaal de financiële tussenbalans gereed is, zullen wij u hierover nader informeren. Vooralsnog gaan we uit van voldoende compensatie vanuit het rijk.

Onderwijs

Als gevolg van de coronacrisis zijn onderwijsachterstanden ontstaan. Om deze achterstanden aan te pakken zijn scholen en gemeenten aan zet via het Nationaal Programma Onderwijs. Ook andere onderwijszaken vragen om aandacht vanuit de gemeente. Hierbij moet onder meer gedacht worden aan de uitvoering van het onderwijsachterstandenbeleid en het leerlingenvervoer.

Ook zijn er belangrijke ontwikkelingen binnen het onderwijs die onze aandacht vragen. Zo geven we samen met onderwijspartners invulling aan het Nationaal Programma Onderwijs, werken we aan het vormgeven van een nieuw Integraal Huisvestingsplan (IHP) en geven we samen met 13 maatschappelijke partners verdere uitvoering de Samenwerkingsovereenkomst Jeugd en Onderwijs.

Kompas Sociaal Domein

Het sociaal domein is continu in ontwikkeling met de nodige hervormingen en beleidsaanpassingen. Bij deze ontwikkelingen hanteren we de uitgangspunten uit het Kompas Sociaal Domein 2021-2024 als leidraad. In dit Kompas staat onze visie op het sociaal domein om te werken aan een gezond, veilig, sterk, sociaal en inclusief Papendrecht waar alle inwoners de ruimte hebben om mee te doen.

De concrete uitvoering van het Kompas Sociaal Domein wordt jaarlijks uitgewerkt in een uitvoeringsagenda. Door met een jaarlijkse uitvoeringsagenda te werken, spelen we beter en sneller in op de transformatie, veranderende wet- en regelgeving en veranderende financiële omstandigheden. Ook de maatschappelijke effecten naar aanleiding van de coronacrisis vragen de komende jaren om aandacht. Verder dient gemonitord te worden wat de oorlog in Oekraïne betekent en vraagt van het sociaal domein.

In het Kompas Sociaal Domein is bepaald dat het sociaal domein binnen het budget dient te worden uitgevoerd. Dit betekent dat randvoorwaarde is, dat de uitvoeringsplannen binnen het in de Papendrechtse primaire begroting vastgestelde bedrag plaatsvinden. Waar nodig en waar passend wordt hierbij ook een beroep gedaan op de reserve Rijkstromen taakmutaties.

Uitvoering door verbonden partijen

Een groot deel van het sociaal domein wordt samen met andere gemeenten uitgevoerd. Wij doen dit via verschillende verbonden partijen: de Dienst Gezondheid & Jeugd (inclusief Serviceorganisatie Jeugd en Veilig thuis), de GR Sociaal (GRS) en Drechtwerk. Daarnaast wordt via de centrumgemeente Dordrecht uitvoering gegeven aan beschermd wonen en maatschappelijke opvang. De uitvoering gaat gepaard met budgetten die onder druk staan en daardoor om politiek-bestuurlijke keuzes vragen. Ook richting het Rijk blijft een gezamenlijke lobby nodig voor extra rijksmiddelen om de taken uit te kunnen blijven voeren.

Opdrachtgeverschap richting Sterk Papendrecht

De uitvoering van de lokale activiteiten (o.a. jeugd en ouderen) verlopen grotendeels via Sterk Papendrecht. Om deze activiteiten te realiseren maken wij subsidie-afspraken met Stichting Jeugdteams ZHZ, Stichting de Sociale Basis, Yulius en Rivas Zorggroep. Om het opdrachtgeverschap verder te versterken gaan wij de komende periode verkennen welke contractvorm richting de toekomst passend is. Ook de GRS wordt hierbij betrokken.

Agenda Wonen en Zorg Ouderen

Ons uitgangspunt is dat inwoners zo lang mogelijk zelfstandig, passend en veilig kunnen blijven wonen. Het langer thuis wonen van kwetsbaren, waaronder ouderen, is een vraagstuk in Papendrecht dat leeft. Te meer, omdat Papendrecht te maken heeft met een dubbele vergrijzing. Deze toenemende vergrijzing vraagt om een inspanning van gemeentelijke zijde, onder andere omdat de druk op de Wmo-voorzieningen toe zullen nemen maar het ook iets vraagt van bijvoorbeeld voorzieningen in de buurten nabij ouderencomplexen, voldoende geschikte woningen, andere woonvormen, mantelzorgondersteuning en dagbesteding. In 2022 stellen we een actieagenda "Wonen en Zorg voor Ouderen" op, waarin samen met partners op het gebied van wonen en zorg onze opgave in beeld is gebracht en acties geformuleerd zijn voor de korte en lange termijn.

Overige belangrijke (beleids)ontwikkelingen binnen het sociaal domein

- uitvoering van de actie-agenda armoede (inclusief de aanpak van energie-armoede)
- uitvoering van de energietoeslag voor lagere inkomens via de GRS
- inwerking treden van de Wet inburgering vanaf 1 januari 2022
- de herijking van het (regionale) minima- en Wmo-beleid
- de (bestuurlijke) invlechting van de Drechtwerk in de GR Sociaal
- lokale organisatie van de participatieplekken vanaf 1 januari 2022
- uitwerking geven aan de pilot was- en strijkservice in regionaal verband
- uitwerking van de regionale agenda Huisvesting kwetsbare groepen
- uitwerking van de nadere regels en beleidsregels jeugdhulp
- vorming van de landelijke Hervormingsagenda Jeugd die betrokken dient te worden bij het regionale en lokale jeugdbeleid

Ontwikkeling nieuwbouw voortgezet onderwijs

Op 9 november 2021 heeft u op basis van een haalbaarheidsonderzoek ingestemd met de verdere uitwerking van het voorkeursscenario voor de vernieuwing van de huisvesting van het voortgezet onderwijs. In 2022 wordt een ruimtelijk programma van eisen opgesteld wat daarna door uw raad kan worden vastgesteld. Tegelijkertijd maken de scholen zelf onder begeleiding van een deskundige een eerste ruimtelijk functioneel programma van eisen. Deze documenten vormen de basis voor het stedenbouwkundig ontwerp waarin de inrichting van de gebieden beschreven zal worden. Omdat het gaat om integrale gebiedsontwikkeling zal ook ruimte worden geboden voor woningbouw, maatschappelijke voorzieningen zoals (recreatieve) sport en groen/water. Over de toekomstige huisvesting voor het voortgezet onderwijs wordt steeds stapsgewijs een besluit genomen. Het stedenbouwkundig ontwerp kan in 2023 worden vastgesteld. Op dat moment kunnen ook de eerste financiële besluiten/ investeringsbeslissingen worden genomen. Om de gebiedsontwikkeling mogelijk te maken, zullen mogelijk op een paar plaatsen panden moeten worden aangekocht of functies worden uitgeplaatst.

Omgevingswet

Tijdens het Bestuurlijk Overleg (rijk, provincie en VNG) op 27 januari jl. zijn alle signalen en aandachtspunten aan de orde gesteld en kwam naar voren dat er meer tijd nodig is om verder te werken aan de stabiliteit van de landelijke voorziening van het Digitaal Stelsel Omgevingswet, het DSO-iv. De invoering van de omgevingswet is hiermee verplaatst naar 1 januari 2023. Alle partijen vinden dat er sprake moet zijn van een stabiel en functionerend stelsel en dat er dus voldoende tijd is genomen voor de testfase om de nieuwe manier van werken in te regelen. Het is van groot belang dat de dienstverlening aan burgers en bedrijven niet in het geding komt en dat gebiedsontwikkeling doorgang kan vinden. Met de keuze voor 1 januari 2023 ontstaat opnieuw duidelijkheid over het moment van inwerkingtreding die nodig is voor de uitvoeringspraktijk.

De €150 miljoen landelijk (voor Papendrecht ongeveer € 150.000) om gemeenten te compenseren voor de kosten van de invoering van de Omgevingswet, die in het regeerakkoord wordt genoemd, is inmiddels ook daadwerkelijk gereserveerd. Dit bedrag, uit te keren via de meicirculaire 2022, geeft gemeenten meer financiële ruimte om de implementatie en de transitie na inwerkingtreding voortvarend ter hand te nemen. De VNG blijft met de minister in gesprek over de invoeringskosten van de Omgevingswet op de langere termijn en de terugverdientijd van het stelsel.

Het werk is met het bepalen van de datum van 1 januari 2023 zeker niet afgerond. De invoering van de Omgevingswet markeert het begin van een transitieperiode die in elk geval tot eind 2029 duurt. De invoering van de Omgevingswet met zoveel partijen en afhankelijkheden, is een complexe opgave. Het nieuwe stelsel voor het omgevingsrecht en het DSO-iv worden ook na inwerkingtreding verder ontwikkeld en gemonitord om de doelen van de wet te halen en de beoogde veranderingen door te voeren.

Uitvoeringsprogramma Energietransitie Drechtsteden

In juli 2021 zijn de Regionale Energie Strategie 1.0 (RES) en de Transitie Visie Warmte 2021 (TVW) door de raad vastgesteld. Om uitvoering te geven aan deze beleidsdocumenten zijn de komende jaren extra formatie en middelen nodig. Vanuit de Groeiagenda en de pijler Energie is door de regio i.s.m. de zeven gemeenten, de OZHZ en de provincie een 'Uitvoeringsprogramma Energietransitie Drechtsteden 2022-2025' opgesteld. Dit uitvoeringsprogramma geeft een indicatie van de inzet die

naar verwachting nodig is voor de uitvoering van het klimaatakkoord en de in de RES en in de TVW vastgelegde ambities. Dit zogenaamde urgentiedocument geeft, samen met het eerder opgestelde advies van de Raad voor het Openbaar Bestuur (ROB) over uitvoeringskosten voor gemeenten, een beeld van de verwachte groei in benodigde capaciteit en middelen om uitvoering in de meest brede zin op regionaal en lokaal niveau te kunnen realiseren.

De eerste groei wordt verwacht bij functies op het gebied van energie, ondergrondse infra en communicatie. Het actualiseren van de RES, de TVW en relevant beleid en het borgen ervan in gemeentelijk beleid vraagt ook aandacht. We zijn dit jaar gestart met het tweede SAH-project (Subsidie Aardgasvrije Huurwoningen). Met de huidige capaciteit op energie- en warmtebeleid passen deze opgaven en het adviseren bij projecten over de warmtetransitie voorlopig maar net binnen het reguliere werk. Naar verwachting gaat bij meerdere projecten gelijktijdig in uitvoering een capaciteitstekort ontstaan.

Voor een goede uitvoering van de energietransitie hebben we vanaf heden in ieder geval extra capaciteit nodig voor een beleidsmedewerker energie, voor vergunningverlening inclusief de voorbereiding en extra inzet op het synchroon laten lopen van warmteprojecten in de gemeente met derden. Ook voor communicatie zal de vraag naar uren zeker toe gaan nemen. Niet alles kan en zal tegelijkertijd worden uitgevoerd, we zetten de komende jaren vooral in op energiebesparing en collectieve warmteoplossingen.

Het ROB heeft het Rijk geadviseerd de uitkomsten van het onderzoek over te nemen en aanvullende middelen beschikbaar te stellen als een specifieke uitkering in het gemeentefonds. Het Rijk heeft hier positief op gereageerd. De verwachting is dat vanuit het Rijk vanaf 2023 structurele middelen beschikbaar komen via een specifieke uitkering.

De klimaatverandering gaat nog sneller dan verwacht en de huidige energieprijzen maken de energietransitie ook urgent. Vooruitlopend op de rijksbijdrage kunnen we niet meer wachten tot het Rijk in 2023 met structurele middelen voor de uitvoering van het klimaatakkoord komt. Ook vragen inwoners van hun overheid duidelijkheid over het van aardgas losgaan en om ondersteuning bij het bezuinigen op energie. We zijn op weg om de ambities vanuit het klimaatakkoord te bereiken, maar de weg moet nog verder worden aangelegd. Stilstaan is geen optie.

Invoeren omgekeerd inzamelen afval met recycletarief.

De gemeenteraad heeft op 2 december 2021 besloten tot een systeemwijziging voor de inzameling van huishoudelijk afval. Hiertoe wordt de bestaande wijze van inzamelen aangepast door omgekeerd inzamelen. Aansluitend wordt een recycletarief ingevoerd.

Dit alles heeft tot doel dat de inwoners bewuster afval gaan scheiden om het restafval te beperken en de hoeveelheid herbruikbare grondstoffen te verhogen. Dat is goed voor beperking van kosten en voor het milieu. De belangrijkste uitgangspunten zijn:

- Gefaseerde implementatie omgekeerd inzamelen (in drie gebiedsdelen).
- Bij het opstellen locatieplan voor de containers wordt gebruik gemaakt van werkwijze pilot Oostpolder en de geleerde lessen van deze pilot.
- Implementatie recycletarief per 01-01-2024.

De investeringskosten voor de implementatie van het omgekeerd inzamelen en de invoering van het recycletarief worden vooralsnog geraamd op € 3.100.000. Bij deze systeemwijziging nemen de kapitaallasten door de nieuwe voorzieningen toe en worden deze naar verwachting gecompenseerd door de aanzienlijk lagere kosten voor verwerking van restafval en hogere opbrengsten van te recyclen materialen.

Op dit moment is er nog geen overeenstemming met HVC over de definitieve aanbiedingen voor de invoering van het nieuwe inzamelsysteem, invoering recycletarief en aansluitend de nieuwe reguliere inzameling.

Vastgoed

De locatie Poldermolen 8 is eigendom van de gemeente. Het pand wordt nu verhuurd aan de politie (en voorheen ook aan de brandweer) en komt na het vertrek van politie eind 2022 beschikbaar. Deze locatie moet openbaar worden verkocht. Daarom wordt vanaf april 2022 een openbare procedure doorlopen onder begeleiding van een makelaar waarbij de locatie verkocht wordt aan de hoogste bieder.

De nieuwe eigenaar kan het gebied ontwikkelen op basis van de in april 2021 vastgestelde ruimtelijke kaders. De hoogte van de biedingen is onbekend maar op basis van een inschatting van de makelaar mag rekening gehouden worden met een positief resultaat.

Investerings buitensport accommodaties

In 2019 zijn er verzoeken ingediend voor de aanleg van nieuwe kunstgrasvelden. Om deze verzoeken en wensen op een objectieve wijze te wegen is in 2020/2021 een beleidskader ontwikkeld voor de aanleg en renovatie van velden voor de buitensportverenigingen. In de raadsvergadering van juli 2021 is dit beleidskader vastgesteld met een besluit om in de perspectiefnota, voor de begroting van 2023, een voorstel te doen voor financiering van een extra kunstgrasveld op Slobbengors.

Het investeringsprogramma 2022-2027 is dermate aangepast dat aan de wensen kan worden voldaan. Het financiële resultaat van de herschikking van het programma past binnen de reeds beschikbaar gestelde investeringskredieten en de opgenomen kapitaallasten.

Doorontwikkeling van de regionale samenwerking

Op 1 januari 2022 is nieuwe samenwerking in de Drechtsteden van start gegaan. Het doel van de aanpassingen is het stelsel zakelijker en flexibeler te maken. Ook moet meer ruimte ontstaan voor innovatie en maatwerk. Om dit te realiseren zijn de bedrijfsvoeringstaken ondergebracht bij de gemeente Dordrecht als servicegemeente. Onder de bedrijfsvoeringstaken vallen o.a. ICT, HRM, de financiële administratie, Gemeentebelastingen en het Ingenieursbureau. De taken van de voormalige Sociale Dienst Drechtsteden worden in een zelfstandige GR Sociaal uitgevoerd.

De servicegemeente Dordrecht gaat een effectievere en innovatievere bedrijfsvoering aan alle afnemers aanbieden. In de ruimte die zo ontstaat, kunnen gemeenten met meer focus werken aan het versterken van de inhoudelijke opgaven, zoals de Groeiagenda, en aan het verbeteren van de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. De bedrijfsvoeringstaken zijn in eerste instantie 'as is' overgegaan naar de servicegemeente. In 2022 wijzigt de dienstverlening dus niet. Een nieuw en flexibeler dienstverleningsconcept voor 2023 wordt in 2022 ontwikkeld. De dienstverleningsafspraken kunnen aangepast worden naar aanleiding van de tussentijdse evaluatie die na twee jaar plaatsvindt, of naar aanleiding van het nieuwe dienstverleningsconcept.

Organisatieontwikkeling

De ontwikkeling van de organisatie is een continu proces. De in 2020 vormgegeven nieuwe structuur is in 2021, volgens planning, grondig geëvalueerd. Er is een aantal bevindingen uit de evaluatie naar voren gekomen, die tot bijstelling van het organisatiemodel hebben geleid. Het gaat dan vooral om aanpassing van de sturing van de organisatie en het verminderen van het aantal teams. Zo is een directieteam gevormd met een tweehoofdige directie. De concerncontroller neemt ook zitting in het overleg van het directieteam. De in de begroting 2022 opgenomen ombuigingen hebben op onderdelen de komende jaren gevolgen voor de organisatie.

De bezetting van een aantal cruciale functies baart ons zorgen. De afgelopen tijd is de arbeidsmarkt steeds verder verslechterd. Op dit moment zijn heel veel vacatures moeilijk in te vullen, waardoor we of onze eisen bij moeten stellen, of andere oplossingen moeten zoeken. Daarbij is inzet van externen onvermijdelijk. We zien deze trend bij alle gemeenten. Voor een middelgrote gemeente zoals Papendrecht wordt echter de kwetsbaarheid – die toch altijd al aanwezig is – groter. Het moeilijk kunnen invullen van vacatures, het grote personeelsverloop en veel externe inhuur, zien wij als een risico voor het kunnen realiseren van onze ambities.

De agenda organisatieontwikkeling voor 2022 en 2023 bestaat onder andere uit het verbeteren van processen en implementeren van nieuwe werkwijzen binnen de teams, het vormgeven van de externe oriëntatie, het versterken van het programmatisch werken, het vertalen van de gevolgen van grote trajecten naar de organisatie en de wijze waarop mensen in de organisatie moeten handelen (bijvoorbeeld de omgevingswet), het bezetten van formatie daar waar plaatsen door externe mobiliteit vacant zijn geworden en het starten met een strategische personeelsplanning (SPP). Dit is er ook op gericht om cruciale posities in de organisatie op voldoende bezetting te houden, zowel kwantitatief als kwalitatief.

Het is mogelijk dat bij het nieuwe bestuursakkoord ook andere accenten worden aangebracht in de agenda organisatieontwikkeling. Op dit moment weten we nog niet wat die accenten zullen zijn, maar we verwachten daarvan een eerste indruk te kunnen geven bij de begroting 2023.

Herijking gemeentefonds

De fondsbeheerders hebben besloten om per 1 januari 2023 tot invoering van het nieuwe verdeelmodel over te gaan. Een andere verdeling van het gemeentefonds is volgens het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties nodig omdat de huidige manier van het verdelen van het rijksgeld over de gemeenten niet goed aansluit bij de kosten die gemeenten maken. De fondsbeheerders onderstrepen dat het model geen eindstation is maar continu onderhoud zal vragen.

Sommige gemeenten gaan een flink nadeel ondervinden van deze herverdeling, anderen gaan er aanzienlijk op vooruit. Mede daarom is besloten de effecten per gemeente van de invoering van het nieuwe model het eerste jaar te beperken tot € 7,50 per inwoner (in plaats van de gebruikelijke € 15) en voor 2024 en 2025 tot € 15 euro per inwoner. Het totale effect van de herverdeling per gemeente komt uit op maximaal plus of min € 37,50 euro per inwoner per gemeente over drie jaar. Voor Papendrecht is er sprake van een negatief effect uit de herverdeling van het gemeentefonds van € 20 per inwoner. In deze perspectiefnota gaan wij hiervan uit.

III. FINANCIËLE ONTWIKKELINGEN

In dit hoofdstuk zijn verwachte ontwikkelingen financieel vertaald. Hiervan is veel niet beïnvloedbaar. Denk aan eerdere besluitvorming, areaaluitbreiding, bijdragen verbonden partijen en financiële gevolgen van het rijksbeleid. Daarnaast kan beleidsintensivering ook om extra middelen vragen. In deze perspectiefnota zijn, gezien de financiële positie en coalitieonderhandelingen, geen beleidsintensiveringen opgenomen waarvoor geen wettelijke grondslag ligt of niet voortvloeien uit bestaand beleid.

In onderstaande tabel is een overzicht van de bijstelling als gevolg van autonome ontwikkelingen opgenomen. Onder de tabel worden deze toegelicht.

	+/- voordeel begrotingsresultaat; +/- = nadeel begrotingsresultaat					
Financiële ontwikkeling	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Indexatie subsidies	€ -	€ -	€ -26.000	€ -26.000	€ -67.000	€ -153.000
Prijsstijgingen algemeen 2027	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -246.000
Stelpost compensatie inflatiecorrectie 2022	€ -700.000	€ -600.000	€ -500.000	€ -200.000	€ -200.000	€ -200.000
loonontwikkeling 2027	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -302.000
Inwerkprogramma nieuw college	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -25.000	€ -
Verkiezingen	€ -47.000	€ -	€ -	€ -40.000	€ -40.000	€ -
dekking taakmutaties	€ 47.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Inwerkprogramma nieuwe raadsleden	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -25.000	€ -
Aanpassing scholingsbudget gemeenteraad	€ -	€ 10.000	€ 10.000	€ 10.000	€ 5.000	€ 10.000
Invoering rechtmatigheidsverklaring	€ -	€ -90.000	€ -90.000	€ -90.000	€ -90.000	€ -90.000
Budget toekomstige investeringen	€ -	€ -120.000	€ -247.000	€ -378.000	€ -613.000	€ -853.000
OZB	€ -	€ 322.000	€ 509.000	€ 706.000	€ 913.000	€ 1.230.000
Algemene uitkering	€ 2.273.000	€ 2.935.000	€ 2.696.000	€ 2.313.000	€ 586.000	€ 716.000
Samenwerking Fokker	€ 100.000	€ 100.000	€ 370.000	€ 370.000	€ 350.000	€ 330.000
Stedin	€ -	€ -150.000	€ -150.000	€ -	€ -	€ -
Wet Open Overheid (WOO)	€ -111.000	€ -217.000	€ -231.000	€ -246.000	€ -258.000	€ -195.000
Dekking taakmutaties	€ 111.000	€ 127.000	€ 141.000	€ 156.000	€ 168.000	€ 105.000
Kapitaallasten	€ 69.000	€ 86.000	€ -1.000	€ 56.000	€ 38.000	€ -11.000
Parkeerbeheerder in eigen dienst	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Toenemend correctief onderhoud parkeergarages	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000	€ -35.000
Ondersteuning ondernemers vanuit coronagelden	€ -131.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dekking BR coronareserve	€ 131.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Sloopkosten basisschool de Wielen	€ -232.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dekking algemene reserve	€ 232.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Ventilatie basisschool 't Kofschip	€ -150.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Specifieke uitkering ventilatie scholen	€ 150.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Onderwijsachterstandenbeleid	€ -	€ -684.000	€ -684.000	€ -684.000	€ -684.000	€ -
Specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid	€ -	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000	€ 700.000	€ -
Herdenkplaats 40-45	€ -8.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Uitvoering opknappen rosarium	€ -39.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dekking kosten rosarium uit algemene reserve	€ 39.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Reparatie kunstgras Sportpark Oostpolder	€ -21.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Besteding coronagelden maatschappelijke ontwikkeling	€ -303.000	€ -5.500	€ -	€ -	€ -	€ -
Dekking resrve bestemmingsreserve corona	€ 303.000	€ 5.500	€ -	€ -	€ -	€ -
Evenementen	€ -26.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dekking uit algemene reserve	€ 26.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Sportakkoord	€ -20.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Specifieke uitkering sportakkoord	€ 20.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bijdrage Drechtwerk groen	€ -15.000	€ -30.000	€ -18.000	€ -18.000	€ -18.000	€ -18.000
Pellerpop	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 10.000	€ -
Participatieplekken lokaal	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Inspectie kinderopvang	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000	€ -10.000
Versterking dienstverlening sociaal domein	€ -131.000	€ -133.000	€ -130.000	€ -133.000	€ -133.000	€ -133.000
Aanpak energiearmoede	€ -184.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Specifieke uitkering aanpak energiearmoede	€ 184.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Duurzaamheidsagenda	€ -90.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Ontrekking algemene reserve	€ 90.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Uitbreiding energietransitie	€ -	€ -100.000	€ -100.000	€ -100.000	€ -100.000	€ -100.000
Dekking uit Enecogelden (algemene reserve)	€ -	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ -	€ -
Dekking uit projecten	€ -	€ -	€ -	€ -	€ 100.000	€ 100.000
Intensivering klimaatakkoord en enrgietransitie	€ -70.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dekking algemene reserve	€ 70.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Regeling RREW	€ -71.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dekking SPUK-uitkering RREW	€ 71.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Lokaal preventie akkoord	€ -20.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Specifieke uitkering lokaal preventie akkoord	€ 20.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Bouw appartementencomplex Merwede	€ 530.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Aanpassen woonomgeving aptementencomplex Merwede	€ -50.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Netto opbrengst verkoop Bosch 83	€ 75.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Realisatie verkoop Markt 2	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Dubbele licentiekosten i.v.m. invoering omgevingswet	€ -25.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Omgevingswet - uitvoering omgevingsplannen	€ -	€ -40.000	€ -40.000	€ -40.000	€ -40.000	€ -40.000
ICT - publicatie omgevingsvergunningen	€ -	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000	€ -50.000
Advisering lopende kwesties omgevingsdienst	€ -35.000	€ -25.000	€ -25.000	€ -	€ -	€ -
Actualisatie rente grondexploitatie	€ -9.000	€ 7.000	€ 8.000	€ -	€ -	€ -
Actualisatie meerjarig perspectief grondexploitaties (MPG)	€ 1.303.000	€ 419.000	€ -17.000	€ -	€ -	€ -
Actualisatie meerjarig perspectief grondexploitaties (MPG)	€ -1.303.000	€ -419.000	€ 17.000	€ -	€ -	€ -
Bijstellen vastgoed portefeuille	€ 129.500	€ -30.000	€ 100.000	€ 79.000	€ 158.500	€ 158.500
Actualisering huisvestingsinstrumentarium	€ -30.000	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -
Begroting VRZH 2023	€ -147.000	€ -147.000	€ -147.000	€ -147.000	€ -147.000	€ -190.000
Begroting OZH	€ -	€ -1.000	€ -10.000	€ -5.000	€ -62.000	€ -88.000
Begroting 2023 DG&J	€ -	€ -20.000	€ -2.000	€ -	€ -5.000	€ -43.000
Begroting 2023 Soj	€ -	€ -1.072.000	€ -1.018.000	€ -1.027.000	€ -1.047.000	€ -1.217.000
Begroting 2023 Drechtwerk	€ -	€ 4.000	€ 23.000	€ 32.000	€ 30.000	€ 20.000
Begroting 2023 Service gemeenten Dordrecht	€ -126.000	€ -104.000	€ -88.000	€ -73.000	€ -73.000	€ -138.000
Begroting 2023 GRS	€ -	€ 1.558.000	€ 1.878.000	€ 2.190.000	€ 2.289.000	€ 1.374.000
Totaal	€ 1.834.500	€ 2.291.000	€ 2.933.000	€ 3.410.000	€ 1.625.500	€ -68.500

Indexatie subsidies

Vanaf 2022 maakt de subsidie aan St. Jeugdteams onderdeel uit van de subsidiebundel. Mede hierdoor dient vanaf 2024 de indexaties van de subsidies aangepast te worden met € 26.000 oplopend tot € 153.000 vanaf 2027.

Prijsstijging algemeen 2027

In de meerjaren begroting is rekening gehouden met een prijsindexatie tot en met 2026. Voor het jaar 2027 dient daarom de prijsindexatie te worden opgenomen met een bedrag van € 246.000.

Stelpost compensatie inflatiecorrectie

Al gedurende de coronacrisis maar nu ook extra aangewakkerd door de oorlog in de Oekraïne zijn de prijzen van grondstoffen en energie fors toegenomen. Landelijk ligt de inflatie al tegen de 10%. Voor de korte termijn zal er geanticipeerd moeten worden om de tijdelijk opstuwung van de prijzen te compenseren. Daarnaast wordt verwacht (en dat blijkt ook wel uit diverse artikelen) dat volledig herstel van de basisprijzen niet meer terugkomt, zeker ook omdat een inflatiecijfers een stijging aangeeft ten opzichte van voorgaand jaar. Er zal dus structurele prijsstijging ontstaan ten opzichte van het huidige prijspeil waarmee in de meerjarenbegroting is gerekend. De uitgaven voor zowel de opdrachten in het fysiek als het sociale domein zullen stijgen, maar in verlengde ook voor de subsidies en loonkosten. Voorgesteld wordt hier een stelpost van € 700.000 in 2022 aflopend naar € 200.000 vanaf 2025 voor op te nemen om de prijsstijging daar waar het een onoverkomelijk effect heeft (deels) te kunnen compenseren.

Loonontwikkeling 2027

In de meerjaren begroting is rekening gehouden met een loonindexatie tot en met 2026. Voor het jaar 2027 dient daarom de loonindexatie te worden opgenomen met een bedrag van € 302.000.

Inwerkprogramma nieuw college

Na elke verkiezing wordt er voor het nieuwe college een inwerkprogramma opgesteld. Het betreft hier een incidenteel bedrag van € 25.000 voor 2026.

Verkiezingen

Voor het jaar 2022 zijn er extra middelen beschikbaar gesteld via de algemene uitkering om de extra uitgaven van de verkiezingen te dekken. De extra kosten zijn gemaakt omdat het stemmen over drie dagen is uitgesmeerd. Het budget van de verkiezingen wordt hierdoor verhoogd met € 47.000 met als dekking een verlaging van het budget taakmutaties waar de hogere bijdrage uit de algemene uitkering is verantwoord. Het betreft hier een budget neutrale verwerking.

Voor de jaren 2025 en 2026 zijn er respectievelijk weer landelijke en gemeentelijke verkiezingen. Voor deze jaren dient de begroting incidenteel aangepast te worden voor een bedrag van € 40.000.

Inwerkprogramma gemeenteraad 2026

In het verkiezingsjaar wordt een inwerkprogramma voor de gemeenteraad georganiseerd. De jaarschijf 2026 dient hierop nog te worden aangepast met een bedrag van € 25.000.

Scholingsbudget gemeenteraad

Jaarlijks is voor scholing en professionalisering voor de individuele en het collectieve aanbod voor de gemeenteraad, inclusief deelname aan het VNG-congres, een budget beschikbaar van € 25.000. In het verkiezingsjaar is naast het standaard opleidingsbudget € 5.000 extra beschikbaar voor opleidingen en training voor de nieuwe raad. De meerjarenbegroting is hierop aangepast.

Invoering rechtmatigheidsverklaring

Vanaf 2023 wordt verwacht dat het College zelf verantwoordelijk is voor het afleggen van de rechtmatigheidsverklaring die in de jaarstukken wordt opgenomen. De accountant legt alleen nog een controleverklaring af, waarin de getrouwheid van de rechtmatigheidsverklaring wordt getoetst. Het doel van de wettelijke verandering is om meer transparantie te geven in de totstandkoming van de gemeentelijke financiën, en om een beter gesprek tussen de gemeenteraad en het college mogelijk te maken. Dit alles brengt extra kosten met zich mee en daarnaast zal de interne audit verzawaard moeten worden. Wij schatten in dat hiervoor een budget van € 90.000 nodig is om de invoering van de rechtmatigheidsverklaring uit te kunnen voeren.

Budget toekomstige investeringen

Op 22 februari jl. is er een raadsinformatiebijeenkomst geweest over de voorlopige dekking van de huisvesting VO-scholen. In het voorlopige dekkingsplan is gerekend met een jaarlijkse extra stijging van de OZB vanaf 2023 tot en met 2030 met 1,5% en vanaf 2026 tot en met 2030 een jaarlijkse oplopende claim van € 100.000 op de reële stijging van de algemene uitkering. Uitgaande dat de raad op deze weg wil doorgaan is hiermee in de perspectiefnota rekening gehouden. Hierbij zijn de extra baten toegevoegd aan het budget toekomstig investeringen. Hiertegenover staan de meeropbrengsten OZB en algemene uitkering. Het budget loopt in 2027 op tot een structureel bedrag van € 853.000.

Verhoging onroerende zaakbelasting

Bij de verhoging van de onroerende zaakbelasting is rekening gehouden met de bij de begroting 2022 vastgestelde uitgangspunten uit de businesscase lokale lasten. Dit houdt in de gemiddelde OZB-stijging van vorig jaar (3,6%) plus indexatie 2023 (1,9%) is in totaal 5,5%. Vanaf 2024 is gerekend met alleen een stijging van jaarlijks 1,9%, zonder rekening te houden met de landelijke stijging van voorgaande jaren plus de opslag met 1,5% voor de dekking van de investering in de huisvesting VO-scholen. De opbrengsten voor de OZB lopen hierdoor op tot een bedrag van € 1.230.000 in 2027.

Algemene uitkering

Bij de algemene uitkering hebben we rekening gehouden met de decembercirculaire 2021. Daarnaast hebben we conform de maartbrief 2022, waarin een nadere uitwerking is gegeven van het landelijk coalitieakkoord, rekening gehouden met 1) de bevriezing van de opschalingskorting tot en met 2025, 2) de verwerking van de extra middelen jeugd uit het coalitieakkoord conform advies van de provincie en 3) de korting op de algemene uitkering als gevolg van de herijking. Zoals reeds bij de beleidsontwikkelingen aangegeven ontstaat er vanaf 2026 een forse daling op de algemene uitkering ten opzichte van het voorgaande jaar. Dit wordt veroorzaakt door het vervallen van de extra bijdrage jeugd, het weer opvoeren van de opschalingskorting en het vastzetten van het accres op een vast bedrag, wat tegen de afspraken is. De VNG en IPO zijn met het rijk in overleg om deze situatie te herzien. De effecten op de algemene uitkering zullen pas bij de meicirculaire 2022 (half juni 2022) definitief bekend zijn, waardoor dit niet kon worden meegenomen in deze perspectiefnota. Wij zullen u zo spoedig mogelijk nadat de meicirculaire beschikbaar is op de hoogte brengen wat de financiële effecten zijn zodat ze uiteraard wel betrokken kunnen worden bij de bespreking van de perspectiefnota. De algemene uitkering laat een stijging zien van € 2.300.000 voor 2022 aflopend naar € 700.000 in 2027.

Samenwerking Fokker

In november 2021 heeft de gemeenteraad ingestemd met de uitbreiding van de samenwerking van de gemeente met GKN/Fokker. Fokker wil in Papendrecht een locatie met een robuuste toekomst maken en gaat hiertoe het aantal bedrijfshallen uitbreiden. Op het gebied van werkgelegenheid betekent dit behoud van bestaande werkgelegenheid en de komst van nieuwe banen. Er worden nieuwe banen gecreëerd voor een nieuwe doelgroep en met de komst van de campus wordt verbinding gemaakt tussen het onderwijs en de arbeidsmarkt. Onderdeel van de afspraken is dat, net als bij de bestaande samenwerking, de gemeente een deel van de financiering van de uitbreiding voor haar rekening neemt. Uiteraard onder het stellen van voldoende zekerheden. Daarnaast zijn afspraken gemaakt over verlenging van de erfpachtperiode. Deze afspraken hebben, door gehanteerde risico-opslagen en het rendement op ingebracht vermogen een positief effect voor de gemeentebegroting. In 2022 en 2023, rekening houdend met gemeentelijke kosten, een netto resultaat van € 100.000. Vanaf 2024 wordt een resultaat verwacht van per saldo € 370.000 aflopend naar € 310.000 in 2027.

Lagere dividendinkomsten Stedin

De steeds hogere investeringen als gevolg van de energietransitie, hogere inflatie, de economische groei en de daardoor veranderende energievraag, zorgen voor oplopende kosten en afschrijvingslasten van Stedin. Ondanks het reguleringskader tariefsaanpassingen staat het jaarresultaat onder druk. Voor de jaren 2021 en 2022 is de dividenduitkering incidenteel verlaagd met € 175.000 tot een bedrag van € 75.000. Voor de jaren 2023 en 2024 houden we vanuit behoedzaamheid rekening met een lagere dividenduitkering van € 150.000.

Wet Open Overheid (WOO)

In de meicirculaire 2021 zijn gemeenten geïnformeerd over de compensatie van de meerkosten die zij maken in verband met de uitvoering van de Wet open overheid (Woo). Het resultaat is ontstaan door overleg van BZK met de VNG naar aanleiding van de uitvoeringstoets van VNG Realisatie. De bijdrage die we ontvangen via de algemene uitkering zijn zowel incidenteel als structureel (vanaf 2026 € 105.000) van aard. Daarnaast zijn er aanvullend nog diverse wettelijke verplichtingen die ervoor moeten zorgen dat de overheid actief en transparant is in het delen en beschikbaar maken van informatie. Zo is er de Wep, de Wet elektronische publicaties die gemeenten verplicht om alle officiële publicaties via DROP (Decentrale Regelgeving en Officiële Publicaties) te plaatsen in het eigen gemeentebblad op www.officielebekendmakingen.nl. De bijdrage van het rijk is niet voldoende om de lasten die de nieuwe wetgeving met zich meebrengt op te vangen. Vanaf 2023 is hiervoor aanvullend € 90.000 structureel nodig om te voldoen aan de eisen die de wet stelt.

Kapitaallasten

De herziening van het investeringsregime op sportvoorzieningen en het in tijd gezien doorschuiven van een aantal bestaande investeringen leidt dit tot een voordeel op de kapitaallasten van € 69.000 in.

Parkeerbeheer

De laatste ingehuurd beheerder is in dienst gekomen in verband met de afloop van het contract. Als gevolg hiervan kan het inhuurbudget verlaagd worden met een bedrag van € 49.000 tegenover een stijging van de personele lasten en bijdrage aan de SGB. Het betreft hier een administratieve wijziging.

Toenemend correctief onderhoud parkeergarages

Het correctief onderhoud aan de parkeergarages de Meent en de Overtoom neemt toe. Met de uitvoering van dit extra onderhoud kan voorkomen worden dat groot onderhoud en vervangingsinvesteringen eerder aan de orde zijn dan gepland. Het gaat om een structureel bedrag van € 35.000.

Ondersteuning ondernemers

In de tweede concernrapportage 2021 is er een budget voor stimuleringsmaatregelen op het gebied van het ondernemersklimaat als gevolg van de coronacrisis beschikbaar gesteld. Dit geldt ook voor het financieel ondersteunen van ondernemersverenigingen OVP, Westpolder, Wilgendonk, Markt van Matena en de Coöperatie Centrum voor het vergroten van kennis en versterking van de samenwerking. Deze trajecten zijn in 2021 niet afgerond en lopen in 2022 door. De restant gelden, groot € 131.000, zijn hiervoor nodig. De dekking van deze kosten lopen via de bestemmingsreserve Corona.

Sloopkosten openbare basisschool De Wielen

De voorbereiding van de werkzaamheden zijn gestart in 2021. De uitvoering (inclusief de sloop en aanpassingen) van de renovatie De Wielen is doorgeschoven naar 2022. De dekking van de sloopkosten groot € 232.000 vindt plaats door onttrekking aan de algemene reserve conform raadsbesluit.

Ventilatie openbare basisschool 't Kofschip

In het kader van de Regeling specifieke uitkering ventilatie in scholen is van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties voor verbetering van ventilatievoorzieningen een bedrag van € 150.000 ontvangen. Zowel de baten- als de lastenkant dient hierop te worden aangepast.

Onderwijsachterstandenbeleid

De huidige ministeriële regeling onderwijsachterstandenbeleid loopt tot en met 2022. Vanaf 2023 wordt een verlenging van deze regeling voorzien.

Herdenkplaats 40-45

De uitvoering van de motie, 'een witte anjer perk te realiseren op een geschikte plek en dit samen met de veteranen op te pakken', is uitgevoerd. Naar aanleiding van dit verzoek is als locatie een voorkeur uitgesproken voor de begraafplaats. De aan de aanleg verbonden kosten bedragen € 8.000 incidenteel.

Opknappen rosarium

Bij de behandeling van de begroting 2021 is door gemeenteraad budget beschikbaar gesteld voor het opknappen van het rosarium in het Vondelpark. Vanwege onder andere weersomstandigheden is dit werk in 2021 niet geheel uitgevoerd. Het restantbudget is nodig voor de afrondende realisatie. Dekking van dit budget (€ 39.000) gebeurt conform het oorspronkelijke besluit via de algemene reserve.

Reparatie kunstgras Sportpark Oostpolder

Het kunstgrasveld in het sportpark Oostpolder is op diverse plekken door vandalisme beschadigd. De beschadigingen bestonden uit brandplekken. De reparatie van het veld kon niet binnen de lopende begroting opgevangen worden. De schade, groot € 21.000, is helaas niet te verhalen waardoor er een incidenteel nadeel ontstaat.

Besteding coronagelden maatschappelijke ontwikkeling

Voor de inzet op re-integratie is regionaal het participatiebudget met € 1,6 mln. verhoogd. Voor Papendrecht een bijdrage van € 90.000. Daarnaast wordt voor onder meer buurthuisfuncties, het adviespunt scheiden kind ouderschap, voor vervanging bij ziekte als gevolg van longcovid en het stimuleren van de samenwerking met cultuurinstellingen een totaalbedrag van € 220.000 uitgetrokken. De totale lasten van € 310.000 worden gedekt uit de onttrekking van de bestemmingsreserve corona.

Evenementen

Door corona zijn in 2021 voor de jeugd geen evenementen geweest. Dit heeft in 2021 een voordelig effect van € 26.000 opgeleverd en behoefde niet te worden onttrokken aan de algemene reserve. Voor 2022 wordt alsnog het budget voor evenementen ingezet ten laste van de algemene reserve.

Sportakkoord

In 2022 is voor de uitvoering van het Sportakkoord 2020-2022 van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport een bedrag van € 20.000 ontvangen. De begroting dient hierop zowel aan de baten- als lastenkant te worden aangepast.

Bijdrage Drechtwerk groen

Voor het beheer van kinderboerderij De Papenhoeve dient de bijdrage aan Drechtwerk Groen als gevolg van indexering geactualiseerd te worden.

Pellerpop

Om het jaar wordt het zogenaamde Pellerpop evenement georganiseerd. De jaarschijf 2026 dient hierop nog aangepast te worden.

Participatieplekken lokaal

Vanaf 2022 wordt de uitvoering van de participatieplekken door de gemeente zelf opgepakt. Hiermee is een budget gemoeid van € 120.000. Hiervan is € 110.000 opgenomen binnen programma 6 (Sociaal Domein) en € 10.000 bij budget volumeontwikkeling binnen programma 0 (Bestuur en Ondersteuning). Het betreft hier een budget neutrale wijziging.

Inspectie kinderopvang

Voor het intensiveren van toezicht en handhaving van gastouderopvang is een extra budget benodigd van € 10.000. Via de Septembercirculaire 2021 (taakmutaties) heeft het Rijk hiervoor budget beschikbaar gesteld.

Versterking dienstverlening sociaal domein

Naar aanleiding van het rapport Ongekend onrecht van de Parlementaire Ondervragingscommissie Kinderopvangtoeslag (POK) heeft het Rijk besloten dat de dienstverlening van alle onderdelen van de overheid structureel versterkt moeten worden. Als gemeente ontvangen we tijdelijk middelen om hier vorm aan te geven (decembercirculaire 2021). In Papendrecht betrekken we deze middelen, groot € 133.000, bij de uitvoering van het Kompas Sociaal Domein 2021-2024 en de opdracht Gezamenlijk transformeren die is gegeven aan de GRS en Sterk Papendrecht.

Aanpak energiearmoede

Het Rijk heeft een specifieke uitkering van € 185.000 verstrekt voor aanpak energiearmoede. Deze middelen zijn onder de voorwaarde verstrekt dat het besteed wordt aan ondersteuning van huishoudens (huurders en eigenaar bewoners) met een laag besteedbaar inkomen die te maken hebben met hoge energielasten als gevolg van gestegen energieprijzen in combinatie met de lagere energetische kwaliteit van de woningen. Hierbij wordt deze specifieke uitkering in de begroting 2022 verwerkt.

Duurzaamheidsagenda

Met de vaststelling van de jaarstukken 2020 is voor het programma duurzaamheid € 180.000 overgeheveld naar 2021 voor het uitvoeren van maatregelen ten behoeve van CO2-reductie in de gemeentelijke organisatie. Bij de 2^e Concernrapportage 2021 is € 123.000 teruggestort in de algemene reserve om dit bedrag beschikbaar te houden voor verduurzamen gemeentelijke organisatie voor 2022 e.v. Voor 2022 wordt gevraagd hiervan € 90.000 beschikbaar te stellen.

Uitbreiding energietransitie

De gemeentebegroting voorziet niet in middelen om de kosten van extra personeel (€ 100.0000 voor de genoemde werkzaamheden te dekken. In aanvang is eerst beleids- en voorbereidingscapaciteit noodzakelijk. Nadat sprake is van concrete projecten kunnen loonkosten en overhead aan de betreffende projecten toegerekend worden. Om een eerste start te kunnen maken aan deze ambitie wordt in de perspectiefnota één extra fte. toegevoegd. Per jaar zal bepaald worden of bijstelling noodzakelijk is. Omdat het vooralsnog initiële kosten betreffen is dekking via de Eneco reserve tot en met 2025 mogelijk en daarna kan dekking plaatsvinden via de uitvoering van investeringsprojecten. Het rijk heeft aangegeven pas in de meicirculaire 2023 met nadere duiding te komen wat de bijdrage wordt.

Intensivering klimaatakkoord en energietransitie

In 2022 vindt inzet plaats op het gebied van energietransitie en uitvoering van lopende regelingen voor onder andere energiereductie, duurzaamheidlening en bijkomende administratieve werkzaamheden. Voor deze werkzaamheden is ondersteuning noodzakelijk. De dekking van deze kosten, geraamd op € 70.000, vindt plaats door inzet van de door het Rijk beschikbaar gestelde gelden voor intensivering klimaatakkoord. Deze gelden zijn opgenomen in de algemene reserve.

Voortzetten Regeling Reductie Energiegebruik Woningen

De regeling reductie energiegebruik woningen (RREW) loopt in 2022 door. Voor de uitvoering van dit programma is in 2021 rijkssubsidie ontvangen (€ 209.000) en is niet geheel aangesproken. De restant gelden, groot € 71.000, kunnen voor verdere uitvoering ingezet worden in 2022. Het betreft hier een budget neutrale wijziging.

Lokaal preventie akkoord

In 2022 is van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport voor de uitvoering van het lokaal preventieakkoord een bedrag van € 20.000 ontvangen. De begroting dient hierop zowel aan de baten- als lastenkant te worden aangepast.

Appartementencomplex Merwede

Op het Merwehoofd zal nog een appartementencomplex gebouwd worden. Over de (financiële) kaders waarbinnen deze ontwikkeling dient plaats te vinden zijn met de ontwikkelaar afspraken gemaakt. De opbrengsten bedraagt € 530.000. Hierop moet nog in mindering worden gebracht de aanpassingen van de woonomgeving groot € 50.000. Per saldo een incidenteel voordeel voor 2022 van € 480.000.

Verkoop Bosch 83

De verkoop van het pand gelegen aan Bosch 83 levert een opbrengst op van € 325.000. Hiertegenover staat de afboeking van de huidige boekwaarde groot € 250.000. Per saldo ontstaat er in 2022 een incidenteel voordeel van € 75.000.

Realisatie verkoop Markt 2

De verkoop van Markt 2 is in 2022 gerealiseerd en kan daarmee administratief worden afgewikkeld. Tegenover de opbrengst van € 100.000 staat even grote afwaardering van de in 2021 aangepaste boekwaarde. Per saldo geen financiële consequentie.

Dubbele licentiekosten i.v.m. invoering omgevingswet

Bij de invoering van de omgevingswet zal er ook een nieuwe applicatie in gebruik worden genomen. Dit terwijl in 2022 de oude applicatie in stand blijft. Dat betekent voor 2022 dubbele licentiekosten.

Omgevingswet

Het is nog steeds onduidelijk hoe hoog de structurele kosten zullen zijn van de Omgevingswet voor onze gemeente. De VNG is druk in overleg met het Rijk over de kosten, opbrengsten en compensatie. Duidelijk is wel dat de kosten van het opstellen van een gedeeltelijk omgevingsplan circa € 100.000 per deelplan bedragen. De kosten kunnen gedeeltelijk worden opgevangen binnen de meerjarenbegroting waardoor extra structureel € 40.000 per jaar nodig is.

Publicatie omgevingsvergunningen

Daarnaast moet rekening worden gehouden met beheerskosten van het digitale stelsel. Naar verwachting zullen de kosten hiervoor circa € 50.000 op jaarbasis bedragen.

Advisering lopende kwesties omgevingsdienst

Voor een lopende revisie van een milieuvergunning is voor de begeleiding hiervan in 2022 extern advies nodig. De kosten hiervan voor 2022 worden geschat op € 10.000. Daarnaast is er een reële kans dat dit zal leiden tot een gang naar de rechter. De inschatting is dat er extra budget nodig is van € 25.000 per jaar tot en met 2024.

Rente resultaat grondexploitaties

Bij de jaarrekening 2021 is het meerjarig perspectief grondexploitaties geactualiseerd. Met uitzondering van de aan de grondexploitaties toegerekende rente staan de complexen neutraal in de begroting. Het renteresultaat van de actualisatie bedraagt in 2022 € 9000 negatief, in 2023 € 7.000 positief en in 2024 € 8.000 positief.

Actualisatie meerjarig perspectief grondexploitaties (MPG)

Bij de jaarrekening 2021 is het meerjarig perspectief grondexploitaties geactualiseerd. Het verwerken van de aangepaste plannen in de begroting heeft een neutraal karakter en betreft een administratieve wijziging.

Bijstellen vastgoedportefeuille

De lasten van de lopende exploitatie van het vastgoed is bijgesteld en afgestemd op de meerjaren onderhoudsprogramma's. Ook heeft een indexatie en actualisatie van de huursommen plaatsgevonden. Per saldo is er sprake van een voordeel in de meerjarenbegroting.

Actualiseren huisvestingsinstrumentarium

Het huisvestingsinstrumentarium woonbeleid dient geactualiseerd te worden. Het betreft onder meer onderzoeks- en advieskosten rondom opkoopbescherming, anti-speculatiebeding en voorrang eigen inwoners. Hiervoor is een bedrag van € 30.000 incidenteel nodig.

Begroting 2023 Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZH):

In januari 2022 bent u via een raadsinformatiebrief op de hoogte gebracht van de financiële positie van de VRZH. Hierin is aangekondigd dat het op orde brengen van de begroting vanaf 2023 € 1,6 mln. vraagt. Daarnaast dient cao-ontwikkeling nog doorgevoerd te worden ter grootte van € 0,4 mln. en ontstaat er als gevolg van exogene ontwikkelingen (omgevingswet, informatiebeveiliging en MIC) een nadeel van € 0,2 mln. In totaal een hogere bijdrage vanaf 2023 voor de deelnemende gemeenten van € 2,2 mln. Voor de gemeente Papendrecht betekent dit een structurele bijstelling van de begroting met € 147.000.

Begroting 2022 OZHZ:

Het jaarplan dat door OZHZ in 2022 uitgevoerd wordt bevat incidentele activiteiten in het kader van de implementatie omgevingswet en energietransitie. In 2022 kunnen de kosten gedekt worden met bestaande budgetten.

Vanaf 2023 doet zich een aantal ontwikkelingen voor die effect hebben op de jaarprogramma's. Het betreft de Omgevingswet die in werking treedt per 1-1-2023, extra kosten in verband met de overdracht van de bodemtaken en onderdelen van de energietransitie. Het budget voor de Omgevingsdienst moet worden aangepast op deze onderdelen. Dekking kan tot en met 2025 voor het overgrote deel plaatvinden met de hiervoor bestemde stelpost.

Begroting 2023 Dienst Gezondheid en Jeugd:

Op basis van de begroting 2023 van de Dienst Gezondheid en Jeugd hoeft de gemeentelijke begroting minimaal aangepast te worden. De bijstelling is inclusief de bijdrage Meldpunt Zorg en Overlast (OGGZ) van € 9.000. In 2027 is de jaarlijkse ophoging van de stelpost inflatie meegenomen. Via de Septembercirculaire 2021 (taakmutaties) heeft het Rijk voor het Rijksvaccinatieprogramma HPV-mannen een structureel budget van € 5.000 beschikbaar gesteld.

Begroting 2023 Serviceorganisatie jeugd

In de begroting 2023 van de Serviceorganisatie Jeugd (SOJ) is rekening gehouden met een groei van 5% in 2022, 2,5% in 2023 en 0% voor de jaren erna. Naast de reguliere indexatie is ook het effect van de hogere zorglasten verwerkt in de bijdragen van de gemeenten. De impact van het nieuwe woonplaatsbeginsel is nog niet verwerkt in de bijdragen, omdat nog niet alle gemeenten hun informatie hebben bijgedragen. Verder zijn we ook nog in afwachting van de voortgang rondom de landelijke hervormingsagenda jeugd.

Begroting 2023 Drechtwerk

De begroting 2023 van Drechtwerk is ontvangen. Ten opzichte van onze eigen meerjarenbegroting levert dit een oplopend positief beeld op.

Begroting 2023 Service Gemeente Dordrecht (SGD)

Vanaf 2022 is de gemeente Dordrecht de servicegemeente voor de regio. Vanaf 2022 hebben er intensiveringen plaatsgevonden ten aanzien van smart datacenter, ICT-beveiliging en zijn de loonkosten aangepast aan de huidige CAO. De begroting wordt hiermee aangepast.

Begroting 2023 Gemeenschappelijke Regeling Sociaal (GRS)

In de meerjarenbegroting 2023-2026 van de GRS wordt voor de ontwikkeling van de bijdrage van de gemeenten rekening gehouden met reële ramingen per jaar op het gebied van de Participatiewet, Wet maatschappelijke ondersteuning en Wet gemeentelijke schuldhulpverlening. In tegenstelling tot de voorgaande begroting van de GRS zijn in de begroting 2023 geen verschillende scenario's gepresenteerd.

In het (voorgaande) perspectief 2022-2025 heeft de gemeente geraamd op basis van kostenontwikkeling en aannames uitgangspunten begroting 2022 van de GRS. De aannames zijn in de begroting 2023 van de GRS neerwaarts bijgesteld. De effecten van de nieuwe verrekensystematiek (Drechtraad oktober 2021) zijn voor de gemeente Papendrecht in de totale bijdrage marginaal.

Bijstelling investeringsprogramma 2022 - 2027

Naast financiële bijstelling van de exploitatie is ook het investeringsprogramma geactualiseerd. De mutaties worden in onderstaande tabel toegelicht. De financiële consequenties voor de kapitaallasten zijn als één bedrag opgenomen onder de post "kapitaallasten" in het hoofdstuk financiële ontwikkelingen.

Investeringskredieten	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Nieuw						
Afval	€ 3.100.000					
Bijstelling krediet vervangen hout geluidsschermen	€ 50.000					
Herstel en kwaliteitsverbetering badrand	€ 100.000					
Aanpassing tribune sportcentrum i.v.m. veiligheid		€ 35.000				
Verbouwing inhuizing bibliotheek	€ 689.000					
verbetering verkeersveiligheid Andoomlaan	€ 150.000					
Vervanging dakafwerkingen en dakranden Vondellaan 158		€ 57.000				
Vervanging dakafwerking Visschersbuurt 110		€ 47.000				
verhoging krediet sloop Douwes Dekkelaan 3-5	€ 25.000					
Vervangingskredieten						
Meerkosten aanbesteding kunstgrasveld Oostpolder	€ 150.000					
Herfasering investeringen buitensport:						
Sportveld (gras) Slobbengors 2020	€ -36.000	€ 36.000				
Sportveld (gras) Oostpolder 2020	€ -36.000					
Kunstgrasveld 2 PKC 2021	€ -520.000				€ 520.000	
Sportveld (gras) Slobbengors 2022	€ -38.000					
Sportveld (gras) Lage Waard 2022	€ -38.000					
Sportveld (gras) Slobbengors 2023		€ -37.000				
hybride veld1 Slobbengors		€ 121.000	€ -319.000			
hybride veld2 Slobbengors		€ 121.000	€ -319.000			
aanleg kunstgrasveld Slobbengors		€ 786.000				
hybride veld1 Oostpolder			€ 121.000	€ -362.000		
Auiovisuele systeem raadzaal	€ -200.000			€ 200.000		
Omleggen van de weg de Overtoom	€ -300.000			€ 300.000		
Vervangingsinvesteringen 2027:						
Civiele kunstwerken 2027						€ 235.000
Asfaltwegen 2027						€ 910.000
OVL vervangingsplan amaturen 2027						€ 155.000
Vervanging straatmeubilair 2027						€ 35.000
Vervanging speeltoestellen 2027						€ 60.000
Speelplaatsen 2027						€ 50.000
PROJ Reconstructies riool basisjaar 2027						€ 2.500.000
Vervangen van bomen en heesters 2027						€ 215.000
Vervanging pompen riolering 2027						€ 100.000
Totaal investeringen	€ 3.096.000	€ 1.166.000	€ -517.000	€ 138.000	€ 520.000	€ 4.260.000

Afval

De gemeenteraad heeft besloten tot het invoeren van omgekeerd inzamelen inclusief een recyclatarief op het gebied van afval. Voor de implementatie hiervan zijn investeringen nodig. Omdat het investeringsvoorstel met een separaat voorstel aan de raad voorgelegd wordt kan hier volstaan worden met een melding.

Krediet vervangen hout geluidsschermen

Bij de uitvoering van het vervangen van de houten onderdelen van het geluidsscherm langs de A15 is gebleken dat er nog meer houtrot aanwezig is dan waarmee rekening was gehouden. Hierdoor moet meer hout vervangen worden waardoor de investeringskosten hoger uitvallen.

Herstel en kwaliteitsverbetering badrand

De zwembadrand van het wedstrijdbad vertoont kort na de oplevering 'intensief benodigd onderhoud' plekken waar zwembadtegels/randtegels loskomen. In 2020 is de buitenrand van dit bad in schikking met de bouwer geüpgraded naar een onderhoudsvriendelijkere constructie. Nu is geconstateerd dat de binnenrand van dit bad zwakke plekken vertoont. Voor het zwemseizoen 2022 zijn de plekken gerepareerd. In samenspraak met een externe adviseur wordt hier ook een aanpassing voorgeschreven waardoor er niet jaarlijks (veel) reparatiewerkzaamheden uitgevoerd hoeven te worden en met name de veiligheid gewaarborgd blijft.

Aanpassing tribune i.v.m. veiligheid

Vanuit de risico-inventarisatie en evaluatie (RI&E) bij het Sportcentrum is gebleken dat het gebruik van de trappen van de tribune niet voldoen aan de gangbare veiligheidseisen. Onderzoek naar mogelijkheden om de situatie veilig te maken als ook onderzoek hoe dit zich verhoudt tot het oorspronkelijk ontwerp wordt uitgevoerd. Vanwege de noodzaak wordt vooruitlopend op de uitkomst hiervan het ingeschatte bedrag voor verbetering opgenomen in 2023.

Verbouwing inhuizing bibliotheek

Voor de inhuizing van de bibliotheek in het gemeentehuis is door de gemeenteraad via een separaat besluit een krediet gevoteerd.

Verbetering verkeersveiligheid Andoornlaan

Voor de verbetering van de verkeersveiligheid aan de Andoornlaan is door de gemeenteraad via een separaat besluit een krediet gevoteerd.

Vervanging dakafwerkingen en boeidelen pand Vondellaan 158 (Volksuniversiteit)

De vervanging is voor de 'instandhouding' van het pand vanuit onderhoudsinspectie. Vervanging is noodzakelijk ténzij er komend jaar vanuit opstellen toekomstvisie vastgoed en/of de cultuur businesscase een besluit genomen wordt waarbij het accommoderen van de voorzieningen op deze locatie binnen ca 5 jaar anders ingevuld gaat worden. Gezien de timing van dat traject (na begrotingsronde) voeren we deze post wel op.

Vervanging dakafwerking woning in eigendom aan de Visschersbuurt 110;

De vervanging is voor 'instandhouding' van het pand vanuit onderhoudsinspectie. Vervanging is conform huidige richtlijnen (isolatiewaarde).

Verhogen krediet Sloop Douwes Dekkerlaan 3-5

In 2020 heeft het college besloten over te gaan tot de sloop van het voormalig schoolgebouw Douwes Dekkerlaan 3-5. Vanwege benodigde (aanvullende) onderzoeken ten behoeve van flora en fauna en asbest kon niet direct tot sloop worden overgegaan. Het pand is mede daarom tot 1 april 2022 voor een deel in gebruik geweest als locatie waar corona-testen werden uitgevoerd. Alle onderzoeken zijn afgerond en het pand kan gesloopt worden. Alle benodigde onderzoeken en maatregelen en de verlate sloop ten gevolge van deze onderzoeken leiden tot kostenverhoging waardoor het beschikbare krediet niet toereikend is en er aanvullend een bedrag van € 25.000 nodig is bovenop de reeds beschikbaar gestelde € 60.000.

Aanleg kunstgrasveld sportpark Oostpolder

De aanbesteding van de aanleg van het nieuwe kunstgrasveld in het sportpark Oostpolder lag ruim boven de gemeentelijke raming. Het verschil is dermate groot dat bijstelling van het krediet noodzakelijk is.

Herfasering investeringen buitensport

Naar aanleiding van het vastgestelde beleidskader en de wensen van de sportverenigingen zijn de investeringen van de buitensport opnieuw gepland, aangepast en herschikt. De volgende mutaties van onderstaande investeringen zijn in de tabel weergegeven.

- Sportveld (gras) Slobbengors 2020
- Sportveld (gras) Oostpolder 2020
- Kunstgrasveld 2 PKC 2021
- Sportveld (gras) Slobbengors 2022
- Sportveld (gras) Lage Waard 2022
- Sportveld (gras) Slobbengors 2023
- Hybride veld1 Slobbengors
- Hybride veld2 Slobbengors
- Aanleg kunstgrasveld Slobbengors
- Hybride veld1 Oostpolder

Audiovisuele systeem raadzaal

Voor 2022 stond de vervanging van het audiovisuele systeem van de raadzaal op de investeringsplanning. Vorig jaar zijn er tussentijdse aanpassingen doorgevoerd in verband met de coronamaatregelen en is technisch beoordeeld of vervanging noodzakelijk was. Gebleken is dat een nieuw systeem pas in 2025 nodig is.

Omleggen van de weg de Overtoom

De uitvoering van het omleggen van de weg de Overtoom moet afgestemd worden op de sloop/nieuwbouw in het gebied Boomgaardstraat en omgeving. De uitvoering staat nu gepland in 2025 in plaats van 2022.

Vervangingsinvesteringen 2027

Het huidige regime van vervangingsinvesteringen wordt conform het vastgesteld beleid doorgezet. De beheersplannen en onderhoudsplanningen vormen de basis voor de opgenomen investeringen. Het betreft de onderstaande investeringen.

- Civiele kunstwerken 2027
- Asfaltwerken 2027
- OVL-vervangingsplan armaturen 2027
- Vervanging straatmeubilair 2027
- Vervanging speeltoestellen 2027
- Speelplaatsen 2027
- PROJ Reconstructies riool basisjaar 2027
- Vervangen van bomen en heesters 2027
- Vervanging pompen riolering 2027

Risico's

Aanpak ondermijning

Nederland is een veilig land om in te wonen en te werken. Echter wordt onze rechtstaat steeds meer bedreigt door ondermijning. Bij ondermijning gaat het om criminele activiteiten waarbij de bovenwereld en onderwereld met elkaar verweven raken.

Om een begin te kunnen maken om Papendrecht weerbaarder te maken tegen ondermijning is eind 2019 een Plan van aanpak ondermijning vastgesteld. Nu het einde van dit projectplan en het bijbehorende tijdelijke budget in zicht komt, dient een daadwerkelijk besluit genomen te worden over de toekomstige aanpak. Hierbij zijn verschillende scenario's mogelijk met een eigen ambitieniveau en kostenplaatje.

In een separate raadsinformatiebrief is meer tekst en uitleg gegeven over de aanpak van ondermijning de afgelopen jaren én worden toekomstscenario's verder uiteengezet. Afhankelijk van de bestuurlijke keuzes die worden gemaakt in aanpak en ambitieniveau ligt er een budgettaire claim van tussen € 35.000 en € 170.000 structureel. De keuzes die gemaakt moeten worden zijn, naast het ambitieniveau in het plan van aanpak 2019, ook keuzes op gebied van mate van vooruitgang, stilstand of zelfs achteruitgang. In aanloop naar de begroting 2023 zal dit verder bestuurlijk richting moeten krijgen en een plek moeten krijgen. Aangezien er nog geen besluiten zijn genomen is het voor nu als risico gedefinieerd.

Businesscase cultuurplatform

Het doel van de businesscase (bezuiniging én versterken culturele infrastructuur, exclusief het theater) is culturele organisaties intensief met elkaar te laten samenwerken en daarmee financieel voordeel te behalen. Randvoorwaarde voor de uitwerking en vormgeving van de intensieve toekomstige samenwerking is de mogelijkheid tot het kunnen organiseren van fysieke bijeenkomsten. Als gevolg van Corona is dit tot nu toe (stand eerste week april) beperkt geweest tot 2 fysieke bijeenkomsten.

Voorts geldt dat, op het Theater na, er bij alle instellingen sprake is van een subsidierelatie. Veel culturele instellingen plannen van 'zomer tot zomer' en gaan dus ook voor deze periode verplichtingen aan. Met afbouw van subsidie zal rekening gehouden moeten worden met 'eisen van redelijke termijn'. Dit betekent dat als instellingen niet al bij het aangaan van verplichtingen voor seizoen '22 – '23 weten waar de bezuiniging landt, het juridisch lastig wordt de bezuiniging al per 1 januari 2023 in te laten gaan. Ingaan per 1 juli 2023 ligt dan meer voor de hand.

Inmiddels wordt er door de instellingen aan de samenwerking vormgegeven door het formuleren van een gezamenlijk aanbod. Ook is er bij de uitvraag voor aanbesteding voor het ontwikkelen van een vastgoed- en accommodatiebeleid rekening gehouden met de vraag in hoeverre een Quick win(st) te behalen valt op de huisvesting van de in de businesscase opgenomen partijen. Resultaten hiervan worden in november 2022 verwacht.

Huisvesting voortgezet onderwijs

De gemeente Papendrecht staat de komende jaren voor een aantal grote financiële uitdagingen. Naast de energietransitie en sowieso al het meerjarig sluitend krijgen van de begroting is de huisvesting VO-scholen met een investering rond de € 90 mln. ook een grote financiële uitdaging. Dat vraagt nu al om te kijken naar de structurele dekking van rond de € 2,6 mln. aan kapitaallasten. Naast het besluit wat op 4 november 2021 is genomen over het haalbaarheidsonderzoek is er op 22 februari jl. ook een raadsbijeenkomst geweest waar het voorlopige dekkingsplan huisvesting voortgezet onderwijs nader is besproken. Daaruit blijkt dat financiering en dekking mogelijk is maar dat er nu al maatregelen moeten worden genomen om structurele dekking in de toekomst veilig te stellen. De in de raadsinformatiebrief (7 februari 2021) opgenomen financiële maatregelen zijn, wanneer van toepassing, opgenomen in het financieel meerjarenperspectief bij deze perspectiefnota. Het risico ligt

naar de toekomst toe de begroting sluitend te krijgen en te houden. Daarmee blijft ook de dekking van de huisvesting voortgezet onderwijs onder druk.

Inflatie

We zien door de extreem hoge inflatie (april 2022 11,2%) de prijzen fors stijgen. Vooral door externe effecten zijn de grondstofkosten, vervoer, voedsel en energie fors in prijs gestegen. Debet daaraan is nog steeds de coronacrisis wat zorgt dat vooral de productie in China fors is gedaald maar ook de oorlog in Oekraïne heeft een groot aandeel in de stijgende prijzen van grondstoffen en energie. In de perspectiefnota hebben we structureel financiële maatregelen getroffen om de eerste klappen op te kunnen vangen om zo te proberen de uitvoering van de dagelijkse werkzaamheden maar ook investeringen door te laten gaan. Of de maatregelen voldoende zijn is niet te zeggen, maar ook andere keuzes zijn mogelijk door kwaliteit iets bij te stellen of werkzaamheden die niet strikt noodzakelijk zijn naar achteren te schuiven of zelfs helemaal niet meer uit te voeren. We moeten inventief zijn en blijven zoeken naar alternatieven om de dienstverlening aan onze inwoners te handhaven.

De markt zal op enig moment een nieuwe balans vinden en we verwachten dan ook niet dat het hoge prijsniveau structureel van aard is. De economie van vraag en aanbod zal ervoor zorgen dat het prijspeil terug zal gaan naar een reëler niveau. De verwachting is echter wel dat terug naar het oude prijspeil niet gaat gebeuren. Daarbij blijft het lastig dat de inflatie wordt uitgedrukt in een percentage ten opzichte van een jaar of een maand terug. Dat betekent dat volgend jaar ten opzichte van dit jaar de inflatie weer normaal is, maar dan wel tegen hogere prijzen. Inflatie is daarom voor budgettering een indicatie maar geen graadmeter. De feitelijke prijzen zijn dat wel.

Dat maakt het reserveren van middelen om de hogere kosten op te vangen zo lastig. Kijkend naar de beïnvloedbare kosten van rond de € 12 mln. lopen we nu een risico van tegen de € 1,2 mln. Slechts een relatief klein deel hebben we financieel opgenomen in de perspectiefnota omdat we verwachten dat het prijspeil in de loop van de komende twee à drie jaar zal dalen naar een reëel niveau.

Sociaal domein

In het Kompas Sociaal Domein 2021-2024 is als uitgangspunt opgenomen dat het beleid binnen budget wordt uitgevoerd. Om alles financieel houdbaar te houden, ondanks de vele open-einde regelingen, sturen we zo veel als mogelijk is op de kosten en monitoren wij onze inzet. Tegelijkertijd zijn er ontwikkelingen die een risico vormen voor de gemeentelijke begroting en zowel positief, als negatief kunnen uitpakken. Concreet gaat het onder meer om de volgende zaken:

- naweeën van de Coronacrisis die mogelijk leidt tot meer ondersteuningsvragen
- groeiende ondersteuningsbehoeften bij inwoners als gevolg van de stijgende inflatie
- toekomst van de landelijke discussie rondom het Wmo-abonnementstarief
- uitkomsten van de landelijke hervormingsagenda jeugd waaraan momenteel weer gewerkt wordt
- individuele cases Jeugdhulp die een beroep doen op zware, specialistische jeugdhulp
- doordecentralisatie richting alle gemeente van de middelen in het kader van Beschermd Wonen en Opvang
- De voorlopige BUIG-budgetten zijn in april jl. door het Rijk bekend gemaakt. Op basis van deze inzichten betekent dit dat de budgetten regionaal met 7,5% (€ 0,8 mln. voor papendrecht) naar beneden bijgesteld worden. Wij zullen deze ontwikkelingen nauwlettend blijven volgen.

Verder wordt ook verwezen naar de risicoparagraaf van de begrotingen 2023 verbonden partijen binnen het sociaal domein.

Organisatie

Het omvormen van de GR Drechtsteden naar een nieuwe GR Sociaal Drechtsteden en servicegemeente Dordrecht is afgerond. Aangezien alle (beleids)kaders en verordeningen naar de gemeente komen, verschuiven de werkzaamheden vanuit de regio deels naar de gemeenten. Bijna alle voorstellen die voorheen in de Drechttraad werden behandeld moeten nu lokaal ingebracht worden (met de vraag of we hier lokaal op willen differentiëren of niet) en via het college aan de raad worden aangeboden. Dit zal in samenwerking (co-creatie) met de nieuwe GR gebeuren, maar zal leiden tot extra werkzaamheden, inclusief bedrijfsvoering. Afhankelijk van de te maken keuzes in de toekomst

kan dit verder oplopen. Keuzes voor geen of beperkt maatwerk en delegatie (kan alleen voor collegebevoegdheden) leveren aanvullend het minste werk op lokaal. Indien er bij besluitvorming uiteindelijk voor meer maatwerk, mandaat en/of uitvoering lokaal wordt gekozen zal dit tot extra werkzaamheden leiden, met een risico dat uitbreiding nodig is tussen de ca. 1,5 tot 4 fte, inclusief de bedrijfsvoeringstaken. Bij de begroting 2022 is al wel structureel 1 fte beschikbaar gesteld. Hoe het verloop er in de toekomst uitziet is nog niet duidelijk zodat risico op benodigde formatie blijft bestaan. Indicatie wordt dit geschat tussen € 150.000 tot € 400.000.

Ook wordt nader onderzoek gedaan naar de doorontwikkeling van het vastgoed. De verwachting is dat er administratieve ondersteuning nodig is om beter grip te krijgen op de kostprijsberekeningen, budgettering en meerjarige onderhoud – en investeringsplannen. Indicatief moet rekening worden gehouden met een bedrag van € 70.000 vanaf 2023.

Tenslotte zal de energietransitie een druk leggen op de formatie oplopend tot minimaal 6 fte. De verwachting is dat dit opgevangen wordt door een hogere rijksbijdrage. Tot dat moment is er sprake van een risico.

De formatieve druk op de organisatie blijft hoog, mede ook door taakverzwaringen vanuit het rijk. Denk daarbij o.a. aan de energietransitie, veiligheid, toezicht, handhaving, open overheid. Het is daarnaast ook niet ondenkbaar dat aanvullend de uitvoering van het bestuursakkoord effect heeft op de benodigde formatie. We zullen de ontwikkelingen blijven volgen en daar waar nodig maatregelen moeten treffen. Daarbij zal ook extra inhuur niet altijd voorkomen kunnen worden.

IV. CORONABEGROTING

In de eerste concernrapportage 2021 is de coronabegroting aangeboden en is dit bij de tweede concernrapportage 2021 bijgewerkt op basis van beleidsmatige ontwikkelingen en de verwerking van de septembercirculaire 2021.

In de jaarrekening 2021 is aan u een overzicht verstrekt van de begroting 2021, de realisatie 2021, de verwerking van de decembercirculaire 2021 (via resultaatbestemming). Dit is het vertrekpunt van de begroting corona 2022. Hieronder treft u de begroting 2022 aan:

Omschrijving	Beginsaldo 2022	Begrotingswijziging	Claim 2022	Restant begroting 2022
I. Totaal beschikbaar budget 2021				
Storting in bestemmingsreserve 2020	€ 810.000			€ 810.000
Storting in bestemmingsreserve 2021 bij resultaatbestemming	€ 102.000			€ 102.000
Storting 1ste CR 2021, doorwerking meicirculaire 2021	€ 1.027.000			€ 1.027.000
Storting 2de CR 2021, doorwerking septembercirculaire 2021	€ 331.000			€ 331.000
onttrekking jaarrekening 2021	-€ 894.000			-€ 894.000
Storting bestemming rekeningsresultaat 2021	€ 151.000			€ 151.000
Onttrekking perspectiefnota 2022			-€ 439.500	-€ 439.500
Totaal beschikbaar (Baten)	€ 1.527.000	€ 0	-€ 439.500	€ 1.087.500
Lasten:				
II. Organisatie / overhead				
Inhuur toezicht en handhaving 2021	€ 0			€ 0
Inzet beveiliging gemeentehuis	€ 43.500			€ 43.500
Extra kosten verkiezingen 2021	€ 0			€ 0
afval	€ 23.000			€ 23.000
Stelpost	€ 99.000		-€ 75.000	€ 24.000
subtotaal organisatie / overhead	€ 165.500	€ 0	-€ 75.000	€ 90.500
III. Maatschappelijke ondersteuning				
Tijdelijke versterking jongerenwerk Support	€ 15.000			€ 15.000
Vervroegde openstelling buitenzwembad	€ 0			€ 0
Ondersteunen sportverenigingen bij ledenbindende/ledenwervende activiteiten.	€ 0			€ 0
Stimuleren, ondersteunen dorps- en buurthuizen	€ 23.000	€ 17.000	-€ 40.000	€ 0
Stimulering en ondersteuning cultuurinstellingen	€ 282.000		-€ 65.000	€ 217.000
Stimulering samenwerking cultuurinstellingen	€ 50.000			€ 50.000
Noodopvang kinderen van ouders met cruciaal beroep	€ 0			€ 0
Stelpost maatschappelijk initiatieven en opvangen doorwerking impact corona	€ 140.000	-€ 17.000	-€ 39.500	€ 83.500
	€ 0			€ 0
Storting in bestemmingsreserve taakmutaties (2de CR 2021)	€ 0			€ 0
subtotaal maatschappelijke ondersteuning	€ 510.000	€ 0	-€ 144.500	€ 365.500
IV. Lokale economie				
toeristenbelasting	€ 0			€ 0
parkeerbelasting	€ 26.000	-€ 26.000		€ 0
Huisvesting teststraat (OVP)	€ 8.500	-€ 8.500		€ 0
Indicatie huurderiving 2021	€ 23.000			€ 23.000
Accountmanagement: Informatievoorziening en loketfunctie; aanjagen economie	€ 123.000	€ 34.500	-€ 131.000	€ 26.500
Winkelcentra en Samenwerkingsverbanden	€ 60.000			€ 60.000
subtotaal lokale economie	€ 240.500	€ 0	-€ 131.000	€ 109.500
V. Compensatie beleidsinhoudelijke activiteiten verbonden partijen.				
Tijdelijke Ondersteuning Noodzakelijke Kosten (TONK) (Bijzondere bijstand)	€ 315.000			€ 315.000
Eigen bijdrage Wmo (abonnementstarief)	€ 0			€ 0
continuïteit zorg, uitstel noodzakelijke zorg en meerkosten Jeugdwet	€ 95.000			€ 95.000
continuïteit zorg, uitstel noodzakelijke zorg en meerkosten Wmo 2016	€ 38.000			€ 38.000
Participatie (IU)-WSW coronacompensatie	€ 0			€ 0
Aanvullend pakket re-integratie (compensatie corona)	€ 119.000		-€ 89.000	€ 30.000
Gemeentelijk schuldenbeleid (compensatie corona)	€ 0			€ 0
Bijzondere bijstand (compensatie corona)	€ 0			€ 0
Impuls re-integratie (compensatie corona)	€ 44.000			€ 44.000
subtotaal compensatie regionale activiteiten verbonden partijen	€ 611.000	€ 0	-€ 89.000	€ 522.000
Totaal Lasten	€ 1.527.000	€ 0	-€ 439.500	€ 1.087.500
Totaal beschikbaar budget (Baten)	€ 1.527.000	€ 0	-€ 439.500	€ 1.087.500
Totaal Saldo	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

Ten behoeve van stimulering ondernemers (€ 131.000) en maatschappelijke ontwikkeling (€ 308.500) wordt voor 2022 en verder in totaal € 439.500 vanuit de bestemmingsreserve coronareserve beschikbaar gesteld. Eind 2022 komt hiermee het saldo van de bestemmingsreserve uit op een bedrag van € 1.087.500.

Hoewel Nederland begin 2022 weer bijna geheel is open gegaan is waakzaamheid wel geboden. De kans op een nieuwe uitbraak blijft aanwezig en tegelijkertijd zullen er nog na-ijleffecten blijven die vanuit de gemeente aandacht vragen. Het opheffen van de bestemmingsreserve corona is nu niet aan de orde al moet wel komend jaar bekeken worden hoe verder omgegaan moet worden met het doel van deze gelden.

Bij de jaarrekening 2022 zullen wij, naast verantwoording afleggen over de besteding van de middelen, een nader voorstel doen wat met het dan nog eventueel resterende saldo gedaan moet worden. Een en ander zal afhankelijk zijn van het verloop van de crisis en de na-ijleffecten.